

Třetího dne vstal z mrtvých

Převod materiálu
Sv. Jana Greplová
Pořadí v lekci
37

Téma

Ježíš se dává poznat svým jako ten, který je živý a je na Boží straně. Nezůstal mrtvý. Pro nás překonal moc hříchu a smrti. Zbavuje strachu a proměňuje život.

Cíle

- Děti prožijí, jak se zklamání a smutek mohou změnit v radost ze setkání.
 - Děti uslyší: Ježíš je živý, dává se různým způsobem poznat různým lidem. Tenkrát i dnes.
 - Děti prozkoumají důvěryhodnost zprávy o tom, že Ježíš žije, a její důsledky pro naši víru.
-

Pro učitele

Biblický text: Mk 16,9–13; J 20,1–29; L 24,13–33 (pro starší 1–49)

Poznámky k textu

K výpovědi Kréda

- **Třetího dne jedná Bůh** (viz obětování Izáka — Gn 22,4; vydání zákona — Ex 19,11; Jonáš v břiše ryby — Jon 2,1+11, Mt 12,40 atd.). Pak třetího dne vstal z mrtvých = byl vzkříšen = Bůh ho vzkřísil (Srv. Oz 6,2). Nejde o Ježíšův fakířský kousek, heroické sebeoživení. Ježíš se z lásky k nám tak ponížil, byl tak trpný, a zároveň tak zaměřený na Otce. Bez tohoto Božího aktu zůstává kříž křížem, smrt smrtí a soud soudem.
- Definice v NZ: Bůh je ten, který vzkřísil Ježíše. To je definitivní zjevení Boha.
- Vzkříšení není historicky ověřitelné, ale je naprosto skutečné. Vzkříšený není přízrak, má nepochybnost, i když zároveň nepochopitelný, podobu Ježíšovu. Ježíšův příběh, jeho slovo, jeho utrpení se ve vzkříšení nerozplývají, ale potvrzují. Událost vzkříšení nelze postihnout libovolným způsobem, třeba v kategoriích přírodovědy či historie. Dovolává se víry a zprostředkovává se svědectvím. (J. M. Lochman)
- Jak Ježíš vstal z mrtvých nikdo neví, nikdo to neviděl, nikde to není popsáno. Evangelia ale popisují setkání, ať svědkové se vzkříšeným a důsledky z nich plynoucí pro ty, kdo uvěřili. Prázdný hrob není důkaz, ale odkazuje. Ježíš sám se dává poznat, aktivita je na jeho straně. Nevypovídá učedníkům, jak to bylo s jeho vzkříšením („jen“ připomíná slova proroků i vlastních odpovědí), ale posílá je nést dál zprávu o tom, že žije, a získávat další učedníky. **Naším úkolem není zkoumat vzkříšení, ale poznat se se vzkříšeným Ježíšem.** Bez setkání se vzkříšeným se nedá žít plně křesťanství, ani zvěstovat evangelium.
- **Vzkříšení** není stvoření z ničeho, ani návrat do života, **to je cesta dopředu, k Bohu.** Je to překonání smrti životem, a to životem, který je Boží. Je to přechod do jiného prostoru, do Boží blízkosti. Vzkříšený Ježíš však vstupuje do našeho prožívání času, „protíná časovou osu“. Ježíšovo vzkříšení, na rozdíl od vzkříšení Lazara, je přechodem do jiné dimenze. On není „uchopitelný“, ale zároveň jím s u

edníky. Nanebevstoupení je potom možno chápat jako konec „protínání ?asové osy“ a je nutno je vidět spolu se sesláním Ducha svatého: „Neodejdu-li, P?ímluvce k vám nep?ijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám.“ (Aleš Opatrný)

- R?znost zpráv odkazuje na to, že vzk?íšení je nepostižitelná událost. Postižitelná je pouze odpov?? sv?dk? — jejich víra. Jak je možné, že ze skupinky truchlících zbab?lc? najednou byli evangelisté, kte?í si pevn? stáli za svým a neohrožen? dosv?d?ovali, že Ježíš žije? (Ten Ježíš, který m?l nejhorší pov?st Bohem prokletého zlo?ince a vyvrhele. S tím se p?ece nemohli chytit.) Díky ?emu se zm?nili na následovníky, kte?í byli ochotni za svou víru zem?ít i mu?ednickou smrtí? Museli prožít ot?esný zážitek setkání s Ježíšem, který jejich názory zcela p?estav?l a který je zbavil i strachu. Museli prožít n?co tak mohutného, že byli ochotni i zem?ít za toho, kdo pro n? — i pro nás — p?ekonal smrt!
- Vzk?íšení p?edchází víru, ne obrácen?. Výroky o Ježíšov? vzk?íšení nem?žeme vysv?tlit jako pov?st, protože pov?sti se ustalují po desetiletí. Chvilé, kdy první Ježíšovi stoupenci poznali, že jejich u?itel je živ a otvírá všem novou nad?ji, nastala velmi brzy po jeho uk?ižování. (Petr Pokorný)
- Mrtvý Kristus by nám nebyl nic platný. Nepot?ebujeme jen nau?ení a p?íklad, pot?ebujeme pomoc, sílu a znovuzrození. Pot?ebujeme n?koho, kdo by z nás ud?lal nové lidi a dal nám nový život. A to nám dává živý Kristus. (Viktor Hájek)
- Ten, který se na k?íži ve své smrti sjednotil s osudem h?íšník? a vystavil se zni?ující moci zla, v zajetí smrti nez?stává. Vzk?íšení je p?emožením zla, zdoláním moci h?íchu. Je Božím vít?zstvím, které h?íšníka neni?í, ale oživuje. B?h dává možnost se k n?mu p?ipojit v pokání a p?ijetí odpušt?ní, v uznání, že je to skute?n? B?h, kdo má poslední slovo nad lidským životem. Vzk?íšení je sv?dectvím Boží moci. A Boží moc bude vždycky p?esahovat naše možnosti. Je tu n?co, ?emu nerozumíme a rozum?t ani nem?žeme. Je tu n?co, co je v Božích rukách a my to m?žeme jen p?ijímat.
- Naše víra stojí a padá s tím, že Ježíš z Nazareta, ten uk?ižovaný, opušt?ný zv?stovatel odpušt?ní a pomoci druhým, byl vzk?íšen. „Nebyl-li však Kristus vzk?íšen, je vaše víra marná, ješt? jste ve svých h?íších.“ (1Kor 15,17) Avšak Ježíš byl skute?n? vzk?íšen! B?h nám skute?n? odpouští naše viny a **snímá z nás b?ím? strachu** a nesvobody! On byl opravdu vzk?íšen. Nejen v myslích lidu ?i kázání církve. Jen skute?né vzk?íšení odpovídá na skute?nou smrt. A p?ináší skute?né odpušt?ní h?ích?. Je živ a nic se mu nevymklo z rukou, ani ta další pokolení, ani budoucnost našeho sv?ta. Vzk?íšení je základ k?es?anské víry, bez n?j by z víry nezbylo nic (1Kor 15,14). Jakou hraje Kristovo vzk?íšení roli v mé ví?e?

K p?íbh?hu

- Jedná se vlastn? o n?kolik p?íbh?h? se?azených do jednoho dle Mk 16,9–13, o r?zná setkání se Vzk?íšeným. ?asová posloupnost ale není d?ležitá.

Zásadní je záv?r, že Ježíš žije — nez?stal ve své smrti. N?které zprávy o vzk?íšení jsou k evangeliím p?ipojeny pozd?ji, ale nejsou mén? v?rohodné. Evangelia vznikala tak, že t?m, kte?í se setkali se zv?stí o vzk?íšeném Ježíši a s jednáním v moci a síle Ducha svatého a uv??ili v n?ho, bylo pot?eba p?ipomenout: to je ten, který tu skute?n? žil, trp?l a zem?el. Celý pozemský život Ježíš?v je zajímavý jenom proto, že jsme uv??ili v n?ho vzk?íšeného!

- Poznání Zmrtvýchvstalého nevychází z iniciativy sv?dk?, ale **on sám se dává poznat**.
- Marie Magdalská (J 20,1–18) vidí Ježíše, mluví s ním, ale teprve až ji on **osloví jménem** jej poznává. Nemá se ho chytit, nemá ho držet (zadržet pro sebe), ale pov?d?t tu dobrou zprávu dál u?edník?m. Ale oni jí nev??í a truchlí dál (Mk 16,11). Žena není pro židy v?rohodný sv?dek, navíc žena takové pov?sti. Ježíš si vybírá zvláštní sv?dky, dodnes.
- Cesta do Emauz (L 24,13–33) p?esn? vystihuje situaci mezi u?edníky a obrací d?raz na **slova prorok?**. Poznávají jej p?i **lámání chleba** a pak jim mizí z o?í. Vzk?íšený Ježíš není uchopitelný, „polapitelný“. Okamžik poznání je zároveň okamžikem lou?ení. Vystupují zde dva sv?dci — muži, jak požaduje zákon. Ale ani t?m není snadné uv??it (Mk 16,13).

- Setkání s u?edníky (J 20,19–25) se událo za zav?enými dve?mi — ty nep?edstavují žádnou p?ekážku. Ježíš se staví do st?edu (je st?edem i našeho spole?enství, st?edem církve, st?edem mého života?), p?ináší **pokoj** (plnost spáasy), „legitimuje“ se tím, že **ukazuje rány** — je to ten uk?ižovaný. Strach u?edník? se m?ní v **radost**, vidouce Pána. Ale ještě to není ta radost, kv?li které je budou považovat za opilé. Op?t je tu **vyslání** k sv?dectví, tentokrát obecn? a v souvislosti s **odpušt?ním h?ích?**. Ale Tomáš ani jim nev?í (to už zní skoro jako refrén — vzpome?me si na to, když ani nám nev?í).
- Ježíš se dává poznat i Tomášovi (J 20,26–29), ten odpovídá **vyznáním víry**, nikoli „zprávou o ohmatání“. Tomášova v?ta ?íká mnohem víc, než kdyby ?ekl: „Já jsem si sáhl.“ **Evangelium vede k vyznání víry, ne k ukojení zv?davosti.**
- Evangelium vede k tomu, abychom se **dnes** se Vzk?išeným setkali a v moci Ducha svatého o tom sv?d?ili.

Úskalí

Výpov?di kréda

Vyhn?te se o Ježíšov? zmrtvýchvstání uvažovat ve filozofických kategoriích objektivní — subjektivní. Zmrtvýchvstalý není objektem, který bychom mohli pozorovat a studovat, kdykoliv se nám „zazdá“ a „zlíbí“. Ale to neznamená, že u?edníci m?li ?ist? „subjektivní vize“ na zp?sob halucinací. Spíše to znamená, že zkušenost, kterou u?edníci ud?lali se Zmrtvýchvstalým ve zjeveních, p?esahuje schéma subjekt — objekt, které je vlastní našemu normálnímu poznávání. (Karel Skalický) Používám p?íklady spíše z matematiky ne proto, že by událost vysv?tlovaly, ale snažím se ukázat, že v?ci jsou nad naše chápání, nad možnosti naší p?edstavivosti. Pochopit nelze, snad jen žasnout. Nemusíme vysv?tlit nevysv?tlitelné a pochopit nepochopitelné. Ale máme (i ve svém život?) po?ítat s živým Ježíšem.

P?íb?hu

P?íb?h je pom?rn? dlouhý, je pot?eba nezabíhat do podrobností. Zám?rem je ukázat r?zné zp?soby, jakými se Ježíš dává jednotlivým sv?dk?m poznat, a jak jednotliví sv?dkové na setkání se vzk?išeným reagují. Ukázat, jak nás živý, zmrtvýchvstalý Ježíš zná. (Ví, jak se komu dát poznat.)

Odkazy

Literatura

Lochman, Jan Milí?: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky*. Praha: Kalich, 1996.

Pokorný, Petr: *Apoštolské vyznání: Výklad nejstarších k?es?anských v?rou?ných text?*. T?ebenice: Mlýn, 1994.

Rejchrt, Lud?k: *V?ím: výklad apoštolského vyznání víry*. Praha: Kalich, 2012.

Kážeme Krista : Výklad starocírkevních perikop pro zv?stování v církvi. 1.díl. Praha: Synodní rada ?CE, 1994.

Hájek, Viktor: *Co vyznáváme: 15 kázání o apoštolském vyznání víry*. Praha: Úst?ední církevní nakladatelství, 1965.

Opatrný, Aleš: *Credo: úvahy o apoštolském vyznání víry*. Upravený p?epis záznamu kázání, dostupný [online](#).

Skalický, Karel: *T?etího dne vstal z mrtvých podle Písem: nejstarší sv?dectví víry v Ježíšovo zmrtvýchvstání a jeho d?sledky*.

- U?íme se spolu ro?. 1, sešit 3, Praha: Biblická jednota, 1993;
 - U?íme se spolu ro?. 4, sešit 3, Praha: Biblická jednota, 1996;
 - [dramatizace prázdný kufr \(str. 36–39\);](#)
 - [obrázky k vybarvení;](#)
 - [vít?zný v?nec \(kvíz\);](#)
 - [prom?na \(kvíz\);](#)
 - [radost \(kvíz\).](#)
-

Pro d?ti

Pro p?edškolní d?ti

Cíl: d?ti prožijí, jak se zklamání a smutek mohou zm?nit v radost ze setkání.

Slibte p?edchozí ned?li d?tem, že p?ijde n?kdo, koho mají moc rády (n?kdo konkrétní, na koho by se mohly opravdu t?šit), p?ípadn? že n?co p?inese. Na za?átku hodiny oznamte, že je vám to líto, ale ten, na koho jste se všichni t?šili, tu není, musel n?kam odejít.

Jak je vám, když musí odejít n?kdo, koho máte moc rádi? **Je vám smutno?** Náš tatínek n?kdy musí jet na dva nebo t?i dny na služebku. To Ondrášek i bre?í, že chce „tady tatínka mít“. A co teprve Alešek! Jeho tatínek jezdí kamionem a bývá pry? celý týden. Jak tomu musí být smutno! (*P?izp?sobte d?tem z vaší skupinky.*) A co když n?kdo odejde na delší dobu? Nebo napo?ád, navždy. To se n?kdy píše na smute?ní oznámení, když n?kdo um?e. Že odešel navždy. Už ho nikdy nevidíme. To je pak nejen d?tem, ale i dosp?lým hodn? smutno.

Jak smutno asi muselo být Ježíšovým p?átel?m (u?edník?m), když **um?el Ježíš**. Vždy? s ním byli každý den, každou hodinu. Byli jako jedna velká rodina. A te? je mrtvý, um?el. Odešel navždy. **Už ho nikdy neuvidí.** A nejenom to! Vždy? Ježíš všude vypráv?l lidem o tom, že je B?h má rád, že se o n? stará, že je jim blízko a že mu mají d?v??ovat jako Otcí. A te? Ježíš sám um?el strašlivou smrtí, jakou m?že um?ít jenom ten, koho Pán B?h skute?n? opustil. Jako by Ježíšovi nep?átelé ?ekli: Vidíte! Nic z toho, **co o Bohu ?íkal, není pravda!**

Ale t?etího dne se stalo n?co moc zvláštního. (T?etího dne B?h ?asto d?lá zvláštní v?ci.) Nebeský **Otec dal Ježíši za pravdu!** P?iznal se k n?mu. Pozvedl ho. Vzk?ísil. Ježíš vstal z mrtvých! **Ježíš žije** a je blízko každému z nás. Možná si ?íkáte: Bylo by prima ho i vid?t! N?kte?í lidé Ježíše po jeho zmrtvýchvstání opravdu i **vid?li**. Ale stejn? ho **nepoznali**. Až když je oslovil jménem (Marie!), nebo d?lal n?co, co p?edtím d?lali spolu (ve?e?e), nebo jim ukazoval rány na svém t?le. A stejn? se dává poznat i nám.

V Bibli je hned n?kolik zpráv o tom, jak se Ježíš po svém zmrtvýchvstání dával lidem poznat. Jednu z nich vám te? p?e?tu: „A? byly dve?e zav?eny, Ježíš p?išel, postavil se a ?ekl: ‚Pokoj vám.‘ Potom ?ekl Tomášovi: ‚Polož sv?j prst sem, pohle? na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a v??!‘ Tomáš mu odpov?d?l: **„M?j Pán a m?j B?h.“**“ (J 20,26b–28) *Text ?t?te z Bible, Tomášovo vyznání m?žete nechat znovu p?e?íst n?kterému z prv?ák?. A? d?ti vidí, že si nevymýšlíte, ale vyprávíte jim to, co jste sami vy?etli z Bible.*

Ježíš žije a je i m?j Pán a B?h. I my tomu m?žeme v??it. **M?žeme s ním mluvit** (v modlitb?) a d?v??ovat mu. A **m?žeme se z toho radovat!**

Zazpívejte písničku „Hrob je prázdný, pohleďte!“ — ze zpěvníčku A? jsi velký nebo malý, vydal VO CB v r. 1996, písnička 11. (Text i melodie jsou radostné, jednoduché a pochopitelné — i pro předškoláky.)

„Pán byl opravdu vzkříšen.“ (L 24,34b) Verš několikrát zopakujte, můžete se u toho protáhnout, např.: Pán (vzpažíme) byl opravdu (doširoka rozpažíme) vzkříšen (naznačíme pohyb zdola nahoru). Mezi opakováním vysvětlete význam jednotlivých slov.

Na konci jako překvapení by měl přijít ten, na koho jste se všichni těšili. Může např. přinést malé koťátko či štěňátko nebo nějakou dobrotu, např. jablečný pudinkový dort. Pohlaďte si všichni zvíátko nebo snězte baštu. Mělo by to být pro všechny příjemné překvapení, měli by mít radost. Připomeňte: je úžasné, že je tu s námi, ještě úžasnější je, že je tu s námi živý Ježíš!

Přinesená dobrota může být na oslavu Jeho zmrtvýchvstání. Pokud jste seli něco a ještě ji nesnádli, je i k tomu potřeba.

Pane Ježíši, děkujeme, že je tu s námi... a přinesla... Ale ještě víc děkujeme, že jsi tu s námi ty sám. Děkujeme, že jsi nezůstal v hrobě, ale **jsi živý napořád**. Na tebe se můžeme spolehnout. Amen.

Pokud si děti rády pokaždé odnáší z nedělního katechizace, můžete jim dát list s veršem k zapamatování, děti ho pak vyzdobí tak, aby vyjadřoval radost. Verš přitom můžete znovu zopakovat. Pokud se uíte postupně kředo, použijte list s výpovědí kředa. Nebo použijte vřec vítězí — viz odkazy.

Pomůcky: „překvapení“, které přinese ten, na koho jste se všichni těšili; pastelky, voskovky; pro každého list s veršem i výpovědí kředa nebo z webu vytištěný kvíz.

Pro mladší děti

Cíl: děti uslyší — Ježíš je živý, dává se různým způsobem poznat různým lidem. Tenkrát i dnes.

Zahrajte si hru: jeden dobrovolník předvádí osobu, kterou všichni přítomní dobře znají. Smí přitom mluvit (používat fráze typické pro předváděnou osobu — např. Marečku, podejte mi pero!), smí předvádět (dlat typická gesta), smí použít rekvizity (např. typickým způsobem nasazené brýle). Nesmí říkat: já jsem..., dť lám... Ostatní hádají, kdo je tou předváděnou osobou. Podle čeho to poznali?

Poznat, kdo je kdo a jaké má úmysly, někdy není vůbec jednoduché. Ve hře to může být legrace. Ale ve skutečnosti?

O Ježíši jste minule a předminule slyšeli, že byl ukřižován, umřel a byl pohřben. Sestoupil do pekla. Ale **tětoho dne** se stalo něco moc zvláštního! Tětoho dne Bůh často dělá zvláštní věci. Nebeský Otec se k Ježíši přiznal! Pozvedl ho. Vzkřísil. Ježíš vstal z mrtvých! **Ježíš žije** a je blízko každému z nás. Ale jak tomu máme věřit? Jak to, jak ho, máme poznat? Dovedu si představit, že takto nějak se o tom mohli bavit Ježíšovi učedníci:

„Ježíš žije! Vzpomeň si, Tomáši, nejdříve to tvrdila Marie. Ta Magdalská.“

„No jo, ta byla přkně zoufalá!“

„Dobře! K nám a vychrlila na nás: ‚Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.‘ A že kámen je odvalený. Tak jsme tam taky šli, že Petě.“

„Jo, oba jsme běželi, ale viděli jsme jen prázdný hrob. Uklizený, to jo. Nevypadalo to tam jak po loupeži. Bylo to zvláštní. Ale co to dokazuje?“

„Jenže ona pak p?ib?hla znovu. Že prý mluvila s and?ly. A se zahradníkem. Teda myslela si, že je to zahradník. Ale on ji pak oslovil jménem — ‚MARIE!‘ Tehdy ho poznala. **To je Ježíš! A žije!** Cht?la se ho chytit, ale on nedovolil, aby se ho držela. Poslal ji hned za náma.“

D?cka, není to úžasné? Ježíš nejenom Marii Magdalénu, ale každého z nás zná jménem. Každí?kého na sv?t? ! I nám se m?že stát, že když k N?mu mluvíme, když se modlíme, nebo zpíváme, zaslechneme své jméno, n? co nás osloví. Protože Ježíš je živý a dává se poznat! Ale co ?eknou u?edníci na Mariinu zprávu?

„My jsme jí nev??ili. Taky, copak ženská je n?jaký sv?dek? Ani u soudu by jí nev??ili“.

„Potom se vrátili ti dva, co šli na venkov. Z t?ch to zá?ilo!“

„Odcházeli úpln? zdrcení, plní zármutku. A vrátili se... no úpln? jiní!“ Cestou že se k nim kdosi p?idal. Mluvili s ním o Ježíšov? uk?ižování, o své nad?ji i tom velikánském zklamání — jak na n?ho spoléhali, co od n?ho o?ekávali. Mluvili i o tom, s ?ím ráno p?išly ženy a s ?ím jsme si nev?d?li rady. A on jim za?al trp?liv? vysv?tloval, jak to v Písmu je. Všecka proroctví o Mesiáši, jak musel trp?t a vejít do slávy. A pak s nimi ve?el. Vzdal díky, za?al lámat chleba. Tehdy Ho poznali. To je Ježíš! A žije! Ale on jim zmizel. Vlastn? už s ním nepot?ebovali sed?t. V?d?li, co mají ud?lat. Pod?lit se o sv?j prožitek, o sílu toho setkání! Vždy? už když s nimi cestou mluvil o t?ch proroctvích, bylo jim, jako by „otvíral“ to, co je „schované“ v t?ch písmenkách. Byli tak zapálení! Sp?chali za námi. A to byli sv?dci, kterým se dá v??it. Jenže my jsme ani jim nev??ili.

„A pak, ješt? ten ve?er, p?išel sem mezi nás. Vlastn? jsme nem?li ?isté sv?domí. Vždy? jsme Ho opustili, když bylo nejh??. Teda krom? Jana. A zap?eli. Hlavn? já.“ „Jo, Pet?e, ale on nás znovu zahrnul svým pokojem. Bylo to nádherné.“ „Dve?e p?ece byly zav?ené, strašn? jsme se báli. I nás mohli obvinít a odsoudit. Ale on p?išel, dve?e nedve?e, a úpln? samoz?ejm? se postavil tam, kam vždycky. Do st?edu. Vždycky nás shromaž?oval kolem sebe. Bez n?ho uprost?ed tu byla zoufalá prázdnota.“ „No, prošel zav?enými dve?mi, ale nebyl to žádný duch. Ukazoval nám rány na rukách i na boku. **Byl to opravdu on!** Byl to ten stejný Ježíš, co um?el na k?íži! **A te? je živý!** Odpustil nám a p?inesl sv?j pokoj. A hned nám také p?ipomn?l, že tu nejsme sami pro sebe. Ješt? spousta lidí pot?ebuje slyšet o odpušt?ní!“

„Vám se to ?íká. Vy jste ho vid?li na vlastní o?i, slyšeli na vlastní uši. Marii ani t?m dv?ma jste také nev??ili. Tak se nedivte, že je to pro m? tak strašn? t?žké. Dokud si nesáhnu na ty jeho rány.“

Lidé jsou r?zní. A zmrtvýchvstalý Ježíš se jim také r?zným zp?sobem dává poznat. On ví, kdo z nás co pot?ebuje. Neexistuje jeden „správný zp?sob“ jak uv??it. N?kdo zaslechne osobní oslovení, když ?te Bibli nebo poslouchá kázání, jinému se Bible otvírá postupn?. N?kdo prožije n?jakou zvláštní zkušenost, jiný „oby?ejné“ odpušt?ní. Ale to není d?ležit?é. D?ležit?é je, že se nám r?znými zp?soby dává poznat ten stejný živý, vzk?íšený Kristus.

Jak se asi dá poznat Tomášovi? P?ijde znovu a ?ekne: „Tak si sáhni! Nepochybuji a v??!“? Dál v Bibli ne?teme žádný „protokol o ohmatání“, ale krásné vyznání víry: „M?j Pán a m?j B?h“. Ale Ježíš Tomáše nechválí. Chválí ty, kte?í ho nevid?li a uv??ili. Ty, kdo i tak poznali, že **Ježíš je živý**. A kdo poznal, že Ježíš je živý, ten si to nenechává pro sebe. I když riskuje, že ho druzí nepochopí, že se mu budou posmívat nebo mu provedou ješt? n?co horšího. Stojí mu to za to. Protože když B?h vzk?ísil Ježíše, otvírá se tím n?co úžasného i nám.

?tení — Mk 16,9–13 a J 20,19–29 nebo ?ást (*doporu?uji ?íst biblický p?íb?h až po vypráv?ní, d?ti ho lépe vnímají*).

Jakými zp?soby se zmrtvýchvstalý Ježíš dává poznat? M?žete to napsat ?i nakreslit kolem verše k zapamatování: „Pán byl opravdu vzk?íšen.“ (L 24,34 b). Každý na sv?j list (pokud si d?ti rády pokaždé odnáší z ned?lky n?co k p?ipomínání) nebo spole?n? vytvo?te plakátek. Každý nakreslí (napíše) n?co a pak to nalepte kolem verše. Probírejte s d?tmi, co mají na obrázcích (v textech), mezitím n?kolikrát znovu

zopakujte verš. Podle potřeby mezi opakováním vysvětlíte i význam jednotlivých slov verše.

Nebo k učení verše použijte obrázek prázdného hrobu (jeskyně) s „pohyblivým kamenem“, který postupně po každém zopakování víc a víc zakrývá text. (Učíme se spolu ro. 4, sešit 3)

Pokud se učíte postupně krédo, použijte list s výpovědí kréda. Nebo použijte vřec vítězí — viz odkazy.

Pomůcky: listy papíru s veršem či výpovědí kréda uprostřed (pro každého nebo jeden velký) nebo z webu vytištěný kvíz; pastelky, voskovky; případně pohyblivý obrázek k učení verše či výpovědi kréda; na vyprávění by se mohlo sejít více svůdků — učitel, NS nebo pomocník, kteří by odříkali jednotlivé role (milovaný učedník — Petr — Tomáš).

Pro starší děti

Cíl: děti prozkoumají důvěryhodnost zpráv o tom, že Ježíš žije a jejich důsledky pro naši víru.

Vyzvěte děti, aby si vzpomněly na nějakou konkrétní velkou událost, kterou jste ve sboru prožili během posledních max. dvou, tří let (instalace, oslavy, sborový den, zájezd, ...). Nechte je vyprávět (nebo napsat zatímco vy si něco povídáte s mráky), jak to prožívaly. Jsou všechny vzpomínky stejné? Doplní se? Nebo si i v něčem odporují? Kdo byl u toho, popisá autentický zážitek. Kdo u toho nebyl, opíše to od jiných. Pokud bychom opisovali jen od jednoho nebo popisovali vymyšlenou událost, budou všechny zprávy sladké. A co teprve, když se jedná o zprávu o události, která je nepopsatelná lidskými slovy!

Podívejte se teď do Bible na zprávy o **Ježíšově zmrtvýchvstání** — srovnejte J 20 a L 24 (příp. i Mk 16,1–14).

Jsou „sladké“? Shodují se? V čem se liší? (Polovina dětí sleduje jeden text, ostatní druhý — v Bibli nebo nakopírované.)

Jedné skupince dejte přečíst symboly ve sloupci (zbytek zakryjte), druhé v řádku (opět zbytek zakryjte). Kdo má pravdu? Ten kdo četl B nebo ten kdo četl L? Kdo má pravdu — Lukáš nebo Jan? (V jiných souvislostech můžeme vidět různé věci.)

A

I2 I3 I4

C

Co mají evangelijní zprávy společné?

- Prázdný hrob — je důkazem Ježíšova zmrtvýchvstání? Co přináší? (Zdšení, zmatek.)
- Setkání s Ježíšem — jak na ně svědci reagují? (Mluví s Ježíšem, nepoznávají ho.)
- Ježíš sám se dává poznat — Jak? (Oslovuje — Marie!; dává učedníkům známé věci — lámání chleba, rybolov; ukazuje rány — přítomný je tentýž jako ukřižovaný — je to on.)

Jaký tedy je zmrtvýchvstalý Ježíš?

- Je to ten stejný Ježíš, nese na sobě stopy předchozích událostí — rány po ukřižování.
- Není duch, má maso a kosti, je možné se ho dotknout, může jíst. (L 24,37–43)
- Je jiný, není svázán prostorem a časem, jde dopředu, k Bohu, patří do Boží dimenze.

Nakreslete na papír nebo tabuli dv? jednoduché figurky oto?ené tvá?í k sob? navzájem. Tyto figurky žijí v tomto dvojrozm?rném prostoru, v této ploše, jsou to „ploš?áci“. Jak je vidíte vy? Jak se vidí oni navzájem? (Jako ?árky.) Jak vidí nás? (Nijak, pokud se nedotkneme plochy, nebo ji nepro?ízneme.)

Stejn? B?h ze své dimenze nás vidí jinak, než my sebe navzájem. A pro nás není uchopitelný, popsitelný n? kdo, kdo žije v Božím prostoru, pokud nepronikne do té naší „plochy“.

Je pro naši víru d?ležit?é, jestli Ježíš vstal z mrtvých?

- Je obsahem nejstarších vyznání. (1Kor 15,3–4: *Odevzdal jsem vám p?edevším, co jsem sám p?ijal, že Kristus zem?el za naše h?íchy podle Písem a byl poh?ben; byl vzk?íšen t?etího dne podle Písem, ukázal se.*)
- Stojí na n?m pravost naší víry. (1Kor 15,14–15a: *A jestliže Kristus nebyl vzk?íšen, pak je naše zv?st klamná, a klamná je i vaše víra, a my jsme odhaleni jako lživí sv?dkové o Bohu.*)
- Závisí na n?m naše vykoupení. (1Kor 15,17: *Nebyl-li však Kristus vzk?íšen, je vaše víra marná, ješt? jste ve svých h?íších.*)
- **T?etího dne vstal z mrtvých = byl vzk?íšen = B?h ho vzk?ísil.** (Srov. 1Kor 15 Kral. a ?EP.) T?etího dne jedná B?h.

Pom?cky: papír, tužky; Bible ?EP a Kral., nebo nakopírované texty; velký papír ?i tabule a fix na kreslení „ploš?ák“.

P?esah

- [prázdný kufr \(str. 36–39\)](#) — krásná, ale z?ejm? ?asov? náro?ná dramatizace. Pokud byste ji cht?li využít, je pot?eba ji p?ipravit min. 2 týdny dop?edu. (?íct d?tem, co mají p?ínést; na další sch?zce uložit v?ci do kufru; teprve na t?etí sch?zce d?ti najdou prázdný kufr.)
- M?žete využít také hudebního sv?dectví — reprodukováná hudba G. F. Händela — Mesiáš (velký chór ? 42, árie ? 43) nebo zahajujete-li bohoslužby společn? v kostele, domluvte se s varhaníkem a fará?em, aby jako vstupní píse? za?adili Handelovu: „Bu? tob? sláva, jenž jsi z mrtvých vstal!“ (EZ 346). Vždy? každá ned?le je oslavou Kristova vzk?íšení! Mluvte pak s d?tmi o tom, jak na nás p?sobí tato hudba — vznešená, majestátní a p?ece radostná — a jak lépe než slova vystihuje, co se událo s Ježíšem.
- Sestavte vít?zný v?nec (je na n?m text dnešní výpov?di kréda) nebo použijte jiný kvíz ?i obrázek k vybarvení — viz odkazy.
- Neuv?itelné, ale pravdivé — pokusy s proužkem papíru (podle U?íme se spolu ro?.1, sešit 3). (Viz nap?. [zde](#), [zde](#).) Splete konce papírového proužku tak, aby vznikl kroužek. Vybarv?te vnit?ní a vn?jší stranu r?znými barvami. Konce druhého proužku také splete, ale tak aby proužek byl jednou p?ekroucený. P?i vybarvování zjistíte, že nemá vnit?ní a vn?jší stranu! Zkuste pak oba proužky rozst?íhnout uprost?ed a sledujte, co se stane. Neuv?itelné? Je-li n?co neuv?itelné, m?že to být skute?né! (M?žete totéž zkusit i s 2× p?ekrouceným proužkem.) Na polovinu ší?ky proužku m?žete napsat nebo p?edem nakopírovat verš k zapamatování, aby si ho d?ti mohli odnést dom?.

Liturgie

Rituál

Na úvod jednotlivých hodin m?žete společn? s d?tmi recitovat:

V??ím v Boha Otce, který nás stvo?il, v??ím v jeho Syna, který nás zachránil, v??ím v Ducha svatého, který

nás proměňuje.

Nebo (podle refrénu Svítá 372):

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

Biblický text k zapamatování

Pán byl opravdu vzkříšen. (L 24,34b)

Okénko do bohoslužeb

Připravíme si krabici s víkem, do krabice vložíme čistý bílý papír. Voláme jedno dítě za druhým, aby se do krabice podívalo, ale neříkalo, co v ní vidělo. Podívat se mohou i dospělí.

Když se podívají všichni (kdo chtěl), zeptáme se, co viděli. (Odpovědi: bílý papír; nic...)

Co na tom papíru bylo? (Nic.)

Dneska v NŠ bude o jednom „nic“, které lidi hodně překvapilo. Jak bylo důležité. Několik žen přišlo k Ježíšovu hrobu, podívaly se dovnitř — a co viděly? Věci víry, to, čemu věříme — proto není vidět. Nezbývá než věřit... Můžeme dětem ukázat obrázek žen u prázdného hrobu — zpěvník *Buď tobě sláva* str. 130.

Modlitba

Pane Ježíši, děkujeme že jsi tu s námi ty sám. Ty jsi nezstal v hrobě, ale jsi živý napořád. Děkujeme, že se nám dáváš poznat tolika různými způsoby. Ty nás znáš a víš, co každý z nás potřebuje. Na tebe se můžeme spolehnout. S tebou se smíme radovat! Amen.

Odkaz na píseň

[Stál jsem u hrobu \(Stál jsem v tu dobu\) \(SV309\)](#)

[Šly zrána ke hrobu](#)

[Kristus Pán vstal z mrtvých po utrpeních svých](#)

[Veleben Bůh buď, jeho čin](#)

[Kristus Pán, Král věčné slávy, z hrobu povstal](#)

[Buď tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal](#)

[Přemohl Ježíš smrti noc, z hrobu vstal](#)

[Buď Bohu všechna chvála, řest a požehnání](#)

Cílová skupina

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

[Školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Desatero – Modlitba Páně – Krédo](#)

Téma

[Krédo](#)

Biblický odkaz (kat)

[Marek 16,9–13](#)

[Jan 20,1–29](#)

[Lukáš 24,13–33](#)